

Tyto úvahy vedly nss k názoru, že promlčení nemocenských příspěvků, splatných v době účinnosti zák. čl. XIX:1987, jest posuzovati podle tohoto zákona, i když v den účinnosti nového zák. č. 221/24 nebylo dokonáno.

V názoru tom utvrzuje nss, že ke stejnému výsledku — ovšem v oboru práva soukromého — dochází i uvoz. patent k o. z. o. z 1. června 1811, jenž v odstavci 5 a 6 praví toto: »Jako jsme již v zákoníku samém za všeobecný předpis ustanovili, že zákony nemají působiti nazpět, tedy také tento zákoník nemá míti vliv na jednání, která předcházejí den, kdy nabude zavazující moci, a na práva, podle dřívějších zákona již nabytá, nechť tato jednání pozůstávají v dvoustranně závazných právních jednáních nebo takových projevech vůle, které mohla by projevující osoba jistě o své moci změnit a podle předpisů v tomto zákoníku obsažených zařídit. Proto budiž také před účinností tohoto zákoníka započaté vydržení nebo promlčení posuzováno podle starších zákonů...«.

Miní proto nss, že není nezákonným, když žal. úřad otázku promlčení nemocenských příspěvků posuzoval podle zák. čl. XIX:1907, když zjistil, že jde o příspěvky splatné za účinnosti tohoto zákona.

Podle § 46 odst. 3 tohoto zák. promlčují se dlužné pojistné příspěvky nemocenské v pěti letech. Podle tohoto předpisu řešil žal. úřad, jak právě bylo uvedeno, právem spornou otázku promlčení příspěvků, vyslovil však, že dle tohoto předpisu jsou promlčeny jen příspěvky starší pěti let od 1. července 1926 zpět počítajíc, bez ohledu na to, kdy po tomto termínu byly pojišťovnou vyměřeny, maje zřejmě za to, že po účinnosti zák. č. 221/24, t. j. po 1. červenci 1926, nemůže promlčení podle zák. čl. XIX:1907 započaté vůbec pokračovati, poněvadž tento zákonný článek byl zbaven tímto dnem platnosti šem 282 odst. 1 zák. č. 221/24.

Jak již dovozeno, jest předpisů cit. zák. článku použití, jde-li o posouzení sporných nároků založených za jeho platnosti. Tomu nebrání, že předpisy ty byly s účinností od 1. července 1926 zbaveny platnosti, čímž bylo pouze vyloučeno, používati jich na rozhodování o právních nárocích a právních poměrech založených po tomto termínu. Pochybil proto žal. úřad, když nař. výrok založil na názoru odchylném a ponechal mimo své úvahy dobu vyměření sporných příspěvků, maje za to, že promlčení započaté za platnosti zák. čl. XIX:1907 nemůže pokračovati a skončiti po účinnosti zák. č. 221/24. Tomu by tak bylo jen, kdyby po této stránce nový zákon měl předpis vylučující další běh promlčení započatého před jeho účinností. Takového předpisu není. O promlčení pojistného má zák. č. 221/24 ustanovení v §§ 176 a 177, jež však upravují promlčení práva pojišťovny vyměřiti pojistného podle tohoto zák. a nemají ustanovení o promlčení pojistných příspěvků z doby dřívější. Takových ustanovení nemá zák. č. 221/24 ani na jiném místě, zejména ani v přechodných ustanoveních §§ 266 a násl.

Č. 10.458.

Samospráva okresní. — Řízení správní: * Pod pojem okresního úřadu ve smyslu § 4 a čl. 8 odst. 1 organizačního zákona

č. 125/27 spadá také okresní zastupitelstvo (výbor); je proto zásadně možno odvolati se z usnesení orgánů posléze uvedených — pokud není stanoveno jinak — k zemskému úřadu.

(Nález ze dne 30. března 1933 č. 3034.)

V ě c: Osada H. (adv. Dr. Fr. Lohr z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze (za zúč. osadu Č. adv. Dr. Em. Slabý z Prahy) o podíl na okresní subvenci ke stavbě silnice.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Politická obec Č. (býv. okres Nasavrky, nyní Chrudim), sestávající z osad Č. a H., postavila v letech 1924—1926 silnici v délce 3.943 m z H. přes Č. do M. (pol. obec L.), kde se silnice ta připojuje na okresní silnici L.—B. Před započítáním se stavbou bylo mezi politickou obcí Č. jako stavebníkem a jmenovanými jejími osadami ujednáno, že stavební náklad uhradí osady Č. a H., každá v mezích svých hranic (osada H. v délce asi 1 km) a že stejným poměrem rozdělí se také všechny na stavbu získané subvence. Pokud se týče úseku silnice na katastru obce L., převzala jeho celý náklad, když obec L. odepřela k němu jakkoli přispěti, osada Č.

Ve schůzi dne 21. října 1926 povolila osk v Nasavrkách na stavbu dotčené silnice okresní subvenci v částce 140.000 Kč s přídavkem 60.000 Kč na trať v území obce L., o čemž vyrozuměn obecní úřad v Č. výměrem z 26. listopadu 1926. Dalším výměrem z 29. listopadu 1928 bylo oznámeno obecnímu úřadu v Č., že osk se téhož dne usnesla se zřetelem k přílišnému nákladu, jímž je osada Č. stavbou silnice zatížena, zvýšiti této osadě vyměřenou okresní subvenci o 30.000 Kč, při čemž podotčeno, že částka ta bude vyplacena přímo osadě Č.

V podání z 24. února 1929 na okresní úřad v Chrudimi domáhala se osada H. podílu na této dodatečné subvenci, uvádějíc v podstatě, že podle sdělení členů býv. osk v Nasavrkách byla subvence ta povolena stavebníku, tedy celé politické obci, která jedině může subvenci obdržeti a je povinna použiti jí dle ujednání před stavbou učiněného. Dalším podáním z 31. března 1929 předložila osada H. okresnímu úřadu prohlášení z 21. března 1929, vydané a podepsané předsedou, místopředsedou a osmi členy býv. osk v Nasavrkách, jímž tiito potvrzují, že subvence 30.000 Kč byla odhlasována stavebníku, kterým byla politická obec Č., a nikoli osadě Č., a poznamenávají, že každý jiný výklad neb úřední textace usnesení toho byly by v odporu s učiněným usnesením.

V zasedání ze 4. dubna 1929 usnesl se okresní výbor v Chrudimi vyhověti žádosti osady H., aby podle prohlášení desíti členů býv. osk v N., vysvětlujícího pravý smysl usnesení z 29. listopadu 1928, bylo zvýšení okresní subvence v částce 30.000 Kč na stavbu silnice H.—Č.—M. přiřknuto politické obci Č. pro osady Č. a H.

Z tohoto usnesení, intimovaného výměrem okresního úřadu v Chrudimi z 10. dubna 1929 obecnímu úřadu v Č. s příkazem, aby o něm byly vyrozuměny osadní úřady v Č. a H., podalo osadní zastupitelstvo v Č. odvolání. — — — —

Nař. rozhodnutím vyhověl zemský úřad v Praze odvolání osadního zastupitelstva v Č., zrušil v odpor vzatý výměr okresního úřadu v Chrudimi z 10. dubna 1929 a nalezl právem, že okresní subvence 30.000 Kč, povolená usnesením býv. osk v Nasavrkách z 29. listopadu 1928, náleží pouze osadě Č. jako takové, a nikoli složené politické obci Č. (včetně osady H.).

Proti tomuto rozhodnutí směřuje stížnost osady H., o níž nss uvážil toto: — — — —

Maje projednati stížnost osady H., musil nss zprvu uvážiti, byl-li zemský úřad vůbec příslušným přezkoumávati instanční usnesení okresního výboru.

Organisační zákon — nehledíc k ustanovení § 99, které se týká záležitostí obecních — mimo předpisy §§ 83 a 87 nemá ustanovení o tom, že by usnesení okresního zastupitelstva, po případě okresního výboru podléhalo nějaké instanční kontrole, resp. o tom, který úřad by byl kompetentní tuto kontrolu vykonávati. Dlužno však uvážiti, že podle § 4 org. zák. veškeru vnitřní správu a práva, jež podle předpisů dosud platných příslušela v Čechách okresním správám politickým, jejich přednostům a zastupitelským okresům, vykonávají okresní úřady, a že podle § 6 se »ve správě okresní (§ 4) účastní občanstvo okresními zastupitelstvy, výbory a senáty«. Jestliže zásadní organisační a kompetenční norma § 4 označuje jako jediného nositele veškeré vnitřní správy a všech práv, jež dosud příslušela (v Čechách) okresním správám politickým, jejich přednostům a zastupitelským okresům, »okresní úřad«, nezmiňujíc se nijak o okresním zastupitelstvu, jemuž přece § 75 téhož zák. přiznává určitou působnost, jež dosud příslušela zastupitelským okresům, je na snadě závěr, že zákon v § 4 slovem »okresní úřad« nerozumí pouze okresní úřad v obvyklém slova smyslu, t. j. monokratický orgán státní, representovaný okresním hejtmanem, nýbrž celý úřední organismus, povoláný vykonávati v okrese vnitřní správu. Potvrzen je úsudek ten zněním § 6, neboť ani zde okresní zastupitelstvo (výbor) neoznačuje se jako samostatný úřad se samostatnými kompetencemi, nýbrž jen jako organisační útvar, prostřednictvím něhož občanstvo účastní »ve správě okresní (§ 4)«, tedy ve vnitřní správě vykonávané »okresním úřadem«, a tedy jako organisační součást »okresního úřadu« ve smyslu § 4 org. zák. Výklad ten je také ve shodě se základní myšlenkou organisačního zák. č. 125/27, který, — stejně jako již zákon o župním zřízení č. 126/20 — sledoval cíl nahraditi dosavadní systém dvojí správy, jednak správy státní, jednak místní samosprávy okresní (a zemské), systémem jednotné správy státní za spoluúčasti živlu občanského, jak to naznačila již ústavní listina zejména v § 86. Výkladu tomu nejsou na překážku ani některé další předpisy organisačního zákona, které kladou »okresní úřad« a »okresní zastupitelstvo (výbor)« vedle sebe (na př. § 8 odst. 1 bod 1 a 2, § 83, 99), neboť v předpisech těch jedná se o to, vymeziti v oboru jednotné vnitřní správy okresu (§ 4) onu působnost, kterou »okresní úřad« § 4 vykonává v organ. formě okresního zastupitelstva (výboru), na rozdíl od ostatní vnitřní správy, kterou primérně vykonává bez účasti občanstva jako monokraticky orgán státní. Zahrnuje-li však § 4 org. zák. pod pojem »okresní úřad« také okresní zastupitelstvo (výbor), pak dlužno v témže smyslu vykládati pojem »okresní úřad« v zá-

kladní normě procesní čl. 8 odst. 1 org. zák., a dlužno tudíž — pokud není výslovně stanoveno jinak a podle povahy věci adm. opravný prostředek vůbec je možný — připustiti také proti aktům okresního zastupitelstva (výboru) odvolání na »zemský úřad«, který — pokud není výslovně řečeno, že o odvolání rozhoduje zemský výbor, jako na př. v § 83 — rozhodne jako monokratický orgán státní. Do této konstrukce zapadají pak i předpisy §§ 83 a 87/4, které nejeví se jako výjimky z pravidla, nýbrž pouze jako důsledky zásady vyvozené z §§ 4, 6 a čl. 8/1 org. zák.

Uznáv takto kompetenci zemského úřadu k vydání nař. rozhodnutí uvážil nss ve věci: — — — — —

Č. 10.459.

Bytová péče. — Řízení před nss-em: I. Svolením okresního úřadu ke zrušení bytu podle § 1 zák. č. 118/28 není majitel domu zproštěn svých soukromoprávních závazků vůči nájemníku bytu toho. — II. Nájemník není legitimován ke stížnosti na nss do rozhodnutí, kterým okresní úřad podle § 1 cit. zák. na žádost majitele domu povolil sloučení bytu nájemníkovu s objektem jiným.

(Nález ze dne 30. března 1933 č. 4995.)

Prejudikatura: Boh. A 5809/26.

Věc: Adolf S. v T. proti okresnímu úřadu v Ústí n. Lab. o povolení ke sloučení bytů.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřipustnost.

Důvody: Podáním z 8. dubna 1930 žádali u okresního úřadu v Ústí n. L. Arnošt a Olga G. jako majitelé domu čp. ... v T. za povolení připojení ke svému krámu v přízemí byt, sestávající z pokoje, kuchyně a komory, který má najat st-l. Nař. rozhodnutím žal. úřad udělil žadatelům ve smyslu § 1 zák. č. 118/28 povolení ke sloučení bytu v jejich domě, doposud obývaného Adolfem S., s jejich krámem ve shora označeném domě, jelikož bylo zjištěno, že žadatelé bydlí s rodinou v jedné místnosti zmíněného domu, která současně slouží jako skladiště jejich obchodu s potravinami a zmíněného bytu nutně potřebují.

Uvažuje o stížnosti na toto rozhodnutí, podané Adolfem S., musil nss nejprve z moci úřední zkoumati, zda a pokud jím mohlo býti zasáhnuto do subjektivních práv st-lových, a je-li tento tudíž legitimován rozhodnutí to stížností na nss naříkati (§ 2 zák. o ss).

Podle § 1 odst. 1 zák. o mimořádných opatřeních bytové péče č. 118/28 zrušiti byt připojením jeho nebo jednotlivých jeho částí k jinému bytu nebo k jiným místnostem ... jest dovoleno pouze se svolením okresního úřadu. Podle odst. 2 žádati za svolení ke zrušení bytu nebo používání bytu k jiným účelům než k bydlení jest oprávněn vlastník domu, jiná osoba jen se souhlasem vlastníka domu.

Zakazuje-li se v cit. § zrušiti byt připojením jeho k jinému bytu beze svolení okresního úřadu, omezuje se tím v zájmu bytové péče, tedy ve všeobecném zájmu veřejném, právo vlastníka domu volně byty dispono-